

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2543

[Total No. of Pages : 2

[4911]-11

**M.Lib.I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 101 : Information, Communication & Society**

**(2008 Pattern)**

*Time : 3 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1) Answer in 50 words each (Any Three) : [15]**

- a) What is meant by Resource Sharing.
- b) Differentiate between data, information and knowledge.
- c) Explain the concept of Library Consortia.
- d) Enumerate the fundamental function of National Library.
- e) Explain the concept of communication.

**Q2) Answer in 100 words. (Any One) : [10]**

- a) Write a critical note on the National Library of India.
- b) Discuss the barriers of Resource Sharing and suggest the ways to overcome them.

**Q3) Answer in 300 words. (Any One) : [15]**

- a) Write an essay on modern media of communication and its impact on Library Services.
- b) Discuss the changing roles and responsibilities of Library & Information Professionals in the Information Society.



**P.T.O.**

Total No. of Questions : 3]

P2543

[4911]-11

M.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 101 : Information, Communication & Society

(2008 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा (Any Three) : [15]

- अ) रिसोर्स शेअरिंग म्हणजे काय.
- ब) डेटा, माहिती व ज्ञान यातील फरक सांगा.
- क) 'लायब्ररी कॉन्सोर्शिया' (Library Consortia) ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- ड) राष्ट्र ग्रंथालयाच्या मूलभूत कार्याची यादी द्या.
- इ) संप्रेषणाची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा (Any one) : [10]

- अ) भारतातील राष्ट्रीय ग्रंथालयावर समीक्षात्मक टीप लिहा.
- ब) रिसोर्स शेअरिंगमधील अडथळांची चर्चा करून ते दूर करण्याचे मार्ग सूचवा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा (Any one) : [15]

- अ) संप्रेषणाच्या आधुनिक साधनांवर निबंध लिहून ग्रंथालयातील सेवांवरील त्यांचा प्रभाव स्पष्ट करा.
- ब) माहितीधिष्टीत समाजातील ग्रंथालय आणि माहिती व्यवसायिकांची जबाबदारी व बदलत्या भूमिकेची चर्चा करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2544

[Total No. of Pages : 2

[4911]-12

**M.Lib.I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 102 : Introduction to Research Methodology**

**(2008 Pattern)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Write answer in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) What is sampling?
- b) What is Future Research? Enumerate various techniques useful in it.
- c) State the importance of hypothesis in Research process.
- d) Differentiate between Pure Research and Applied Research.
- e) What is meant by Research Ethics?

**Q2)** Write answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) What considerations are taken while designing a research proposal?
- b) Trace the history of library and information science Research in India.

**Q3)** Write answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Explain in detail survey method of research in the context of Library and Information Science.
- b) Explain with examples the process of Research.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2544

[4911]-12

M.Lib.I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 102 : Introduction to Research Methodology

(2008 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतीही तीन) [15]

अ) नमुना निवड म्हणजे काय?

ब) भविष्यकालीन संशोधन म्हणजे काय? त्यात उपयोगी पडणारी तंत्रे सांगा.

क) संशोधन पद्धतीत पूर्वानुमाचे महत्व विशद करा.

ड) शुद्ध संशोधन आणि उपयोजित संशोधन पद्धतीतील फरक स्पष्ट करा.

इ) संशोधन नीतीमत्ता म्हणजे काय?

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही एक) [10]

अ) संशोधन आराखडा तयार करतांना तुम्ही कोण - कोणत्या बाबी विचारात घ्याल.

ब) भारतातील ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्राच्या इतिहासाच्या आढावा घ्या.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही एक) [15]

अ) ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्रातील सर्वेक्षण पद्धतीचे सविस्तपणे स्पष्ट करा.

ब) संशोधनाची प्रक्रिया उदाहरणांसह स्पष्ट करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2545

[Total No. of Pages : 2

[4911]-13

**M.Lib.I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 103 : Information Retrieval**

**(2008 Pattern)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) Write a note on POPSI.
- b) What are Open Access Repositories.
- c) Define Vocabulary Control.
- d) Explain Venn Diagram.
- e) State the components of Information Storage and Retrieval.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) What is Information Retrieval? Discuss functions and purposes of Information Retrieval.
- b) Explain meaning and importance of Information Consolidation Analysis and Repackaging.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) What are Recall and Precision Ratio? Explain its importance in evaluation of Information Retrieval System.
- b) What is marketing? Describe ways and means of marketing of information product.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2545

[4911]-13

**M.Lib.I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 103 : Information Retrieval**

**(2008 Pattern)**

**(मराठी रूपांतर)**

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- 
- प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दात उत्तरे लिहा : (कोणतेही तीन) [15]
- अ) 'पोप्सी' POPSI वर टीप लिहा.  
ब) ओपन अॅक्सेस रिपोजिटरी (Open Access Repository) काय आहेत  
क) 'संज्ञा नियंत्रण' (Vocabulary Control) व्याख्या द्या.  
ड) 'वेन' डायग्राम (Venn Diagram) स्पष्ट करा.  
इ) माहिती संघटन व प्रतिप्राप्ति चे घटक सांगा.
- प्रश्न 2) 100 शब्दात उत्तरे लिहा : (कोणतेही एक) [10]
- अ) माहिती प्रतिप्राप्ति म्हणजे काय? त्यांच्या कार्य व हेतु वर चर्चा करा.  
ब) माहिती संघटन, विश्लेषण व पुनर्संघटन यांचा अर्थ व महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दात उत्तरे लिहा : (कोणताही एक) [15]
- अ) 'रिकॉल' (Recall) व 'प्रिसिजन' (Precision) काय आहे. माहिती प्रणालीतील त्याचे महत्व स्पष्ट करा.  
ब) विपणन (Marketing) म्हणजे काय? माहिती साधनांच्या विपणना ची विविध मार्ग व पद्धति विशद करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2546

[Total No. of Pages : 2

[4911]-14

**M.Lib. I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML- 104 : Management of Library & Information Centres - A**

**(2008 Pattern) (Theory)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each (Any Three) : **[15]**

- a) State any five qualities of a good manager.
- b) What is Job Description and Job Analysis.
- c) Explain the concept of planning.
- d) State the need of outsourcing.
- e) What is MBO.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) Explain the term leadership and describe various leadership styles.
- b) Define Budget and describe any one method of budgeting.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Explain in brief different schools of management thought and explain the principles propounded by Frederick Taylor.
- b) What is staffing? Explain the importance and types of tests involvement in the Recruitment of Staff.



Total No. of Questions : 3]

P2546

[4911]-14

M.Lib. I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 104 : Management of Library & Information Centres - A

(2008 Pattern) (Theory)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही तीन) [15]

- अ) चांगल्या व्यवस्थापकाची कोणतीही पाच वैशिष्ट्ये नमूद करा.
- ब) कार्यवर्णन व कार्यविश्लेषण म्हणजे काय?
- क) नियोजनाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- ड) आऊटसोर्सिंगची आवश्यकता नमूद करा.
- इ) एमबीओ म्हणजे काय?

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही एक) [10]

- अ) नेतृत्व ही संज्ञा स्पष्ट करून नेतृत्वाच्या विविध शैलींचे वर्णन करा.
- ब) अंदाजपत्रकाची व्याख्या देऊन अंदाजपत्रक तयार करण्याच्या कोणत्याही एका पद्धतीचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही एक) [15]

- अ) व्यवस्थापनाच्या विविध विचारसरणी स्पष्ट करून फ्रेडरिक टेलर यांनी सांगितलेली तत्वे स्पष्ट करा.
- ब) स्टाफिंग म्हणजे काय ते सांगून सेवक भरती प्रक्रियेत घेण्यात येणाऱ्या विविध क्षमता चाचण्यांचे (Tests) महत्व आणि प्रकार विशद करा.





Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2547

[Total No. of Pages : 2

[4911]-15

**M.Lib. I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 105 : Information Technology - A**

**(2008 Pattern) (Theory)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer the following in about 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) State the features of Wifi Network.
- b) Explain the concept of Ethernet.
- c) What is simplex and Half Duplex mode of Transmission?
- d) Explain the Bus Topology and state the limitation of it.
- e) Write a note on Internet Protocol IP - 4.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) Explain the Internet a concept. Discuss the various services of Internet.
- b) Discuss the Bounded and Unbounded medias of Transmission.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Write an essay on Current Trend in Information Technology.
- b) Explain the concept computer Network. Discuss useful hardware for establishing of computer Network.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2547

[4911]-15

M.Lib. I.Sc. (Semester - I)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 105 : Information Technology - A

(2008 Pattern) (Theory)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- 
- प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही तीन) [15]
- अ) वाय फाय (Wifi) नेटवर्क चे वैशिष्ट्ये सांगा.  
ब) इंथरनेट ही संकल्पना स्पष्ट करा.  
क) सिंपलेक्स व हाफ डुपलेक्स दळणवळण पद्धती म्हणजे काय ?  
ड) बस टोपोलाजी स्पष्ट करून त्यांचे मर्यादा सांगा.  
इ) इंटरनेट प्रोटोकॉल IP - 4 वर टीप लिहा.
- प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणताही एक) [10]
- अ) इंटरनेट ही संकल्पना स्पष्ट करून विविध इंटरनेट सेवांची चर्चा करा.  
ब) बंदिस्त (Bounded) आणि मूक्त (Unbounded) माहिती दळणवळण माध्यमांची चर्चा करा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणताही एक) [15]
- अ) माहिती तंत्रज्ञानाच्या प्रचलित प्रवाहावर निबंध लिहा.  
ब) संगणक जाळे ही संकल्पना स्पष्ट करून संगणक जाण्यांच्या स्थापनेसाठी उपयोगी हार्डवेअरची चर्चा करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2548

[Total No. of Pages : 2

[4911]-16

**M.Lib.I.Sc. (Semester - I)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 106 : Library & Users**

**(2008 Pattern)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) Explain in brief Users' Approach to Information.
- b) Differentiate between 'Need', 'Want' and Demand for Information.
- c) What is Information Seeking Behaviour.
- d) List qualities of Information.
- e) Define User Education.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) Define Interview Method of Data Collection and state its advantages.
- b) List various types of information users and explain their information needs.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Describe in detail Record Analysis Method.
- b) Explain the importance and components of Information Literacy Programme.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2548

**[4911]-16**  
**M.Lib.I.Sc. (Semester - I)**  
**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**  
**ML - 106 : Library & Users**  
**(2008 Pattern)**  
**(मराठी रूपांतर)**

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

---

प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दात उत्तरे लिहा. (Any Three) [15]

- अ) उपभोक्त्याचा माहितीचा दृष्टिकोन सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) माहितीची गरज, आवश्यकता व मागणी ह्यातील फरक स्पष्ट करा.
- क) माहिती शोधाचे वर्तन म्हणजे काय.
- ड) माहितीचे वैशिष्ट्ये विशद करा.
- इ) माहितीच्या उपभोक्त्याचे प्रशिक्षण ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) 100 शब्दात उत्तर लिहा. (Any one) [10]

- अ) माहिती संकलनाची मुलाखात पद्धत म्हणजे काय ते सांगून फायदे व तोटे स्पष्ट करा.
- ब) माहिती उपभोक्त्याचे विविध प्रकार सांगून त्यांच्या माहितीच्या गरजा स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दात उत्तर लिहा. (Any one) [15]

- अ) Record Analysis पद्धतीचे वर्णन करा.
- ब) माहिती साक्षरते'चे विविध घटक व महत्त्वचा वर्णन करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2549

[Total No. of Pages : 2

[4911] - 21

**M.Lib.I.Sc. (Semester - II)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 201 : Library & Information Science Education**

**(2008 Pattern)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) List the characteristics of information as a commodity.
- b) Mention various methods of Evaluation.
- c) State the importance of Right to Information Act.
- d) What is IPR? State its importance.
- e) State the merits of lecture method of teaching.

**Q2)** Answer the following in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) What are Professional Ethics? Describe Library Professional Ethics.
- b) State the salient features of Right to Information Act.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Take a Historical Review of Library & Information Science Education in India.
- b) What is copyright? Discuss its implications in Librarianship.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2549

[4911] - 21

M.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 201 : Library & Information Science Education

(2008 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.  
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- 
- प्रश्न 1) 50 शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही तीन) [15]  
अ) माहिती विक्रीय वस्तु आहे याची वैशिष्ट्ये सांगा.  
ब) मूल्यमापनाच्या विविध पद्धती नमूद करा.  
क) माहिती अधिकार कायदा म्हणजे काय ते सांगून त्याचे महत्व विशद करा.  
ड) आय. पी. आर. म्हणजे काय ते सांगून त्याचे महत्व स्पष्ट करा.  
इ) अध्यापनातील व्याख्यान पद्धतीचे गुण नमूद करा.
- प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही एक) [10]  
अ) व्यावसायिक नीतिमूल्यता म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथालय व्यावसायिकतेच्या नीतिमूल्यतेचे वर्णन करा.  
ब) आय. टी. आय. कायद्याची महत्वाची वैशिष्ट्ये विशद करा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही एक) [15]  
अ) भारतातील ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र शिक्षणाच्या इतिहासाचा ऐतिहासिक आढावा द्या.  
ब) कॉपी राइट म्हणजे काय? त्याची ग्रंथालयशास्त्रात उपयुक्ततेची चर्चा करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2550

[Total No. of Pages : 2

[4911] - 22

**M.Lib.I.Sc. (Semester - II)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 202 : Statistical Techniques of Research and Bibliometrics**

**(2008 Pattern)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) What is scientometrics?
- b) What is schedule? Explain how it differs from Questionnaire.
- c) Write a note on advantages of observation.
- d) What is meant by Regression?
- e) What is Interview? State its various types.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) What is a style manual? Explain features of APA style manual.
- b) Discuss in detail the laws of Bibliometrics.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) What are the various techniques of data presentation? Explain with illustrations.
- b) What is sampling? Explain in detail various types of sampling.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2550

[4911] - 22

M.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 202 : Statistical Techniques of Research and Bibliometrics

(2008 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) 50 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही तीन) [15]

- अ) सायंटोमेट्रिक्स म्हणजे काय ?
- ब) अनूसूची म्हणजे काय ? ती प्रश्नावली पेक्षा कशी वेगळी आहे ते विशद करा.
- क) निरिक्षणाचे फायदे यावर टीप लिहा.
- ड) रिग्रेशन (Regression) म्हणजे काय ?
- इ) मुलाखत म्हणजे काय ते सांगून त्याचे विविध प्रकार नमूद करा.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही एक) [10]

- अ) शैली पुस्तिका म्हणजे काय ते सांगून ए. पी. ए. शैली पुस्तिकेचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) बिब्लिओमॅट्रिक्स च्या सिध्दांताची सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा : (कोणतेही एक) [15]

- अ) माहिती सादरीकरणाची विविध तंत्रे आकृतीच्या आधारे स्पष्ट करा.
- ब) नमूना निवड म्हणजे काय ते सांगून नमूना निवडीचे विविध प्रकार सविस्तर पणे स्पष्ट करा.





Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2551

[Total No. of Pages : 2

[4911] - 23

**M.Lib.I.Sc. (Semester - II)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 203 : Bibliographic Control and Information Systems**

**(2008 Pattern)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) Write a note on National Knowledge Commission 2008.
- b) Explain India's participation in MEDLARS.
- c) Enumerate any two products of AGRIS.
- d) Enumerate any five sectoral information centers under NISSAT.
- e) What is UAP? State its need and objectives.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) Write a detailed note on UNISIST.
- b) Explain Indian National Bibliography and its role in Bibliographic Control.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Write down the objectives of International Information System. Explain MEDLARS in detail.
- b) Write a detail note on NASSDOC.



*P.T.O.*

Total No. of Questions : 3]

P2551

[4911] - 23

M.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 203 : Bibliographic Control and Information System

(2008 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- 
- प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]
- अ) नॅशनल नॉलेज कमिशन 2008 वर टीप लिहा.  
ब) भारताचे मेडलॉर्स (MEDLARS) तील सहभाग स्पष्ट करा.  
क) अॅग्रीस (AGRIS) द्वारा दिल्या जाणाऱ्ये दोन साधन/(उत्पादन) (Products).  
ड) 'निसाट' चे कोणतेही पाच (सेक्टरल) विभागीय केन्द्रांची नावे द्या.  
इ) यु.ए.पी. (UAP) म्हणजे काय? त्याची गरज व उद्दिष्टे सांगा.
- प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [10]
- अ) युनिसिस्ट (UNISIST) वर सविस्तर टीप लिहा.  
ब) सुचिय नियंत्रणात इनडियन नॅशनल बिब्लियोग्राफी (Indian National Bibliography) ची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणताही एक) [15]
- अ) अन्तर राष्ट्रीय माहिती प्रणाली चे उद्दिष्टे काय आहेत? मेडलॉर्स (MEDLARS) माहिती प्रणाली स्पष्ट करा.  
ब) 'नॅसडॉक' (NASSDOC) वर सविस्तर टिप लिहा .



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2552

[Total No. of Pages : 2

[4911]-24

**M.Lib.I.Sc.**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 204 : Management of Libraries & Information Centres - B (Theory)**

**(2008 Pattern) (Semester - II)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer the following in 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) Mention advantages of SWOT Analysis.
- b) Write a note on Time & Motion Study.
- c) Mention 5 elements of TQM.
- d) Explain 4 P's of marketing.
- e) Mention forces of change in an organisation.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) What is Marketing Approach? Discuss its application in Library and Information Centres.
- b) Discuss the Techniques of Managing Change.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) Write a detailed note on PERT & CPM techniques.
- b) What is TQM? Discuss its relevance in Library & Information Centres.



**P.T.O.**

Total No. of Questions : 3]

P2552

[4911]-24

M.Lib.I.Sc.

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 204 : Management of Libraries & Information Centres - B (Theory)

(2008 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.  
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- 
- प्रश्न 1) प्रत्येकी 50 शब्दांत उत्तरे लिहा. (Any Three) [15]  
अ) स्वॉट विश्लेषणाचे फायदे नमूद करा.  
ब) काळ व गती अभ्यास यावर टीप लिहा.  
क) TQM चे पांच घटक नमूद करा.  
ड) विपणनाचे 4 P's स्पष्ट करा.  
इ) संघटनेत बदलाचे फोर्सेस नमूद करा.
- प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (Any one) [10]  
अ) विपणन पद्धती म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रात त्याचे कसे उपयोजन करता येईल याची चर्चा करा.  
ब) बदलाच्या व्यवस्थापनाच्या विविध तंत्राची चर्चा करा.
- प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (Any one) [15]  
अ) पर्ट व सी पी एम तंत्रावर विस्तृत टीप लिहा.  
ब) एकूण गुणवत्ता व्यवस्थापन म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रात त्याच्या उपयुक्ततेची चर्चा करा.



Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P2553

[Total No. of Pages : 2

[4911] - 25

**M.Lib.I.Sc. (Semester - II)**

**LIBRARY & INFORMATION SCIENCE**

**ML - 205 : Information Technology Applications**

**(2008 Pattern) (Theory)**

*Time : 2 Hours]*

*[Max. Marks : 40*

*Instructions to the candidates:*

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

**Q1)** Answer in 50 words each. (Any Three) : **[15]**

- a) State the need of Ditzitization in Library.
- b) Write a note on Dublin core standard.
- c) Define Bibliographic Database and list the advantages of it.
- d) What is Data Mining?
- e) State the criteria for Evaluation of E-Database.

**Q2)** Answer in 100 words. (Any One) : **[10]**

- a) Define Metadata and discuss the functions and types of Metadata.
- b) Explain the concepts "Digital Library" and "Virtual Library". State the differences comparatively between them.

**Q3)** Answer in 300 words. (Any One) : **[15]**

- a) What is meant by Library Automation. Give a plan for the automation of serial control.
- b) Explain the concept of Library Network and describe the services of INFLIBNET.



**P.T.O.**

Total No. of Questions : 3]

P2553

[4911] - 25

M.Lib.I.Sc. (Semester - II)

LIBRARY & INFORMATION SCIENCE

ML - 205 : Information Technology Applications

(2008 Pattern) (Theory)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) प्रत्येकी (50) शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) ग्रंथालयामधुन डिजिटायझेशन ची आवश्यकता सांगा.
- ब) डबलिन कोर स्टॅंडरड वद टीप लिहा.
- क) बिबिलीओग्राफीक डेटाबेस ची व्याख्या देऊन.
- ड) डेटामायनिंग म्हणजे काय?
- इ) इ-डेटाबेस च्या मूल्यमापनाच्या कसोट्यां सांगा.

प्रश्न 2) 100 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [10]

- अ) मेटाडेटा ची परिभाषा करून त्याचे कार्ये व प्रकारांची चर्चा करा.
- ब) “डिजीटल ग्रंथालय” व “व्हर्चुल ग्रंथालय” ह्या संकल्पना स्पष्ट करून त्यामधील फरक तूलनात्मक दृष्ट्या स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) 300 शब्दांत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) [15]

- अ) ग्रंथालय स्वयंचलिकरण म्हणजे काय ते सांगून नियतकालिक विभागा चे स्वयंचलिकरण करण्या करिता आराखडा द्या.
- ब) ग्रंथालय जाळ्यांची संकल्पना स्पष्ट करून इन्फ्लिबनेट (INFLIBNET) कडून दिल्या जाणाऱ्या सेवांची चर्चा करा.

